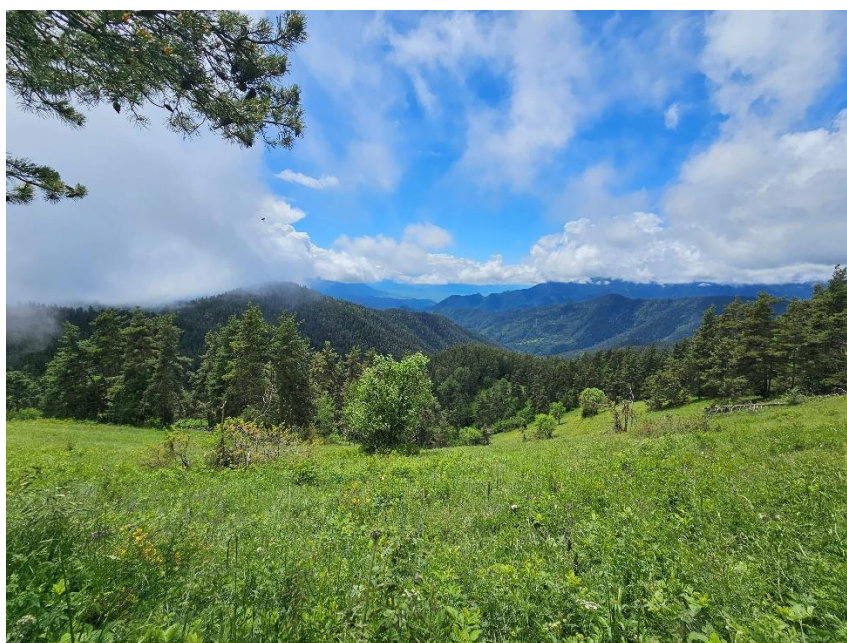

Operatiivne ekperimentaalõpe õues

Borjomi, Gruusia

Projekti eesmärk

Eesmärgiks on aidata noorsootöötajatel arendada oma tööpraktikat läbi eksperimentaalse õuesõppe. Näitame, et kasutatud meetodid on vajalikud ja julgustame organisatsioone neid kasutama oma töös.

Läbi projekti õpivad osalejad järgmist:

- Kuidas aidata noortel õppida läbi õues toimuva seiklusõppe
- Kuidas kasutada noorsootöös mitteformaalset õppimist
- Kuidas luua noortega hea kontakt ja kavandada neile tegevusi just nende vajaduste järgi
- Kuidas arendada oma oskusi seiklusõppe loomiseks ja läbiviimiseks
- Kuidas arendada erinevaid oskusi, milleks on suhtlemine, juhtimine ja kohanemisvõime

Miks on aktiivõpe vajalik?

Aktiivõppe puhul omandavad inimesed uusi teadmisi, kogemusi ning väärtusi õppetegevuse kaudu, kus nad asetatakse olukorda, milles tuleb peale kuulamise ja kirjutamise ka realselt tegutseda, kaasa mõelda ja üksteisega arutleda, vahel ka kaalutletud riske võtta ja tulemuste ning tagajärgedega toime tulla.

Aktiivõppe meetodite hulka kuuluvad ka paaris- ja rühmatöö ning projektõpe. Õppetöö korraldamiseks ja hindamiseks kasutatakse sageli mapp-õpet: õppija koostab oma töödest õpimapi, mille põhjal õppija ise, grupikaaslased ja koolitaja saavad edusamme hinnata.

Läbi paaris- ja rühmatöö arendame me ka koostööoskust ning koos toimimist meeskonnas.

Samuti jagame me meeskonnaga ühiselt vastutust, kus kõigil on siiski oma vastutusala.

Vastutustunde arendamine on äärmiselt oluline ning selle edasi andmine noortele samuti. Kui osalejal on kindel vastutusala, tunneb ta kohustust selle vastutusala ülesannete täitmisega, sest sellest sõltub kogu meeskond.

Seiklusõpe

Seiklusõpe konkreetselt võib panna osalejad pingelistesse olukordadesse. Tihti ei suju koostöö või ollakse n.ö “tujust ära”. Kahjuks seiklusõppes ei ole aega muredele keskendumiseks. On vaja olla ühiselt orienteeritud lahendustele.

Pingelised olukorrad võivad tekkida kõikjal aga eriti vabas õhus õppides. See tähendab mugavustsoonist välja tulemist ning seda sõna kõige otsesemas mõttes. Antud projekt pani osalejad olukordadesse, kus võis olla tihti keeruline toimida. Näiteks ei olnud osalejatel mugavusi, millega ollakse muidu igapäevaselt harjunud ning mida võetakse justkui iseenesestmõistetavalt- pesemisvõimalus, voodi, internetiühendus ja kõik muu.

Sellised olukorrad on tihti need, mis võivad tekitada pingeid ka meeskonnas. Äärmiselt oluline on keskenduda lahendustele. Keerulistes olukordades olemine ühiselt võib ühendada inimesi ning luua tugeva ühtekuuluvustunde, sest liigutakse ühiste eesmärkide suunas. Kõik me tahame seda sama- lõpuks asi ära teha ja minna tagasi mugavuste juurde.

Seiklusõppes osalemine arendab osalejatel loovust ning leidlikkust. Projektis olles leiavad osalejad end tihti olukordades, kus vajalikud vahendid erinevateks toiminguteks puuduvad. Sellisel juhul tuleb abiks leidlikkus ning kasutades terve meeskonna leidlikkust, leiame ka tõenäoliselt lahenduse.

Seiklusõpe Gruusias

Meie seiklusõpe osutus kõigile osalejatele suureks enesületuseks.

Põhjalik ettevalmistus

Meid valmistati ette matkaks Borjomi mägedes. Ettevalmistuseks kulus mitu päeva.

Läbi erinevate tegevuste õppisime ka üksteist paremini tundma.

Ettevalmistus matkaks algas õues. Meile korraldati erinevaid aktiivseid tegevusi, mis valmistasid meid ette **ekstreemseteks olukordadeks mägedes**.

Meile tehti **esmaabikoolitus**. Mägedes matkates võib juhtuda, et keegi osalejatest vigastab end ning vajab esmaabi. Sellisteks olukordades õppisime andma vajajale esmaabi.

Samuti õpetati meile **kuidas arukalt pakkida** oma varustus. Kuna neljaks päevaks mägedesse minekuks on vaja kaasa korraliku varustust, siis on väga oluline teada kuidas kompaktselt ja mõistlikult oma matkakott täita.

Läbisime ka koolituse **kuidas panna telki kokku**. Me õppisime telki kokku panema kiirelt kuid korralikult.

Veel üks oluline oskus, mis mägedes kasuks tuleb, on **kaardi lugemine**. Ka seda õpetati meile ettevalmistuses.

Vastutusala

Vastutust ei julgeta võtta, aga veel vähem julgetakse vastutust anda. Osalejate jaoks oli alguses hirmutav teadmine, et nendest sõltub näiteks kogu meeskonna õhtusöök. Kui nemand ei saa hakkama, ei saa mitte keegi süüa. Sellises olukorras olles, ei olegi vastutajal muud valikut kui hakkama saada. Ku inimesed mõistavad, et nende siht on üks ja eesmärk on sama, siis julgetakse ka vastutust rohkem võtta. Kõik töötavad selle nimel, et kõigil oleks lõpuks hea, kaasaarvatud endal.

Vastutuse andmine arendab inimeses algatusvõimet ning ettevõtlikkust. Seda saame ka oma töös edasi anda neile, kellega igapäevaselt töötame.

Kogu meeskond jagati gruppidesse. Kõik grupid said ühe vastutusala.

Selline vastutajate määramine on aktiivõppes ääretult oluline. Osalejad said omad ülesanded ning teadsid, et kogu meeskond loodab nende peale konkreetses vastutusalas.

Osalejad tundsid, et neid usaldatakse ent samas oli olemas kogu aeg matkajuht, kes vajadusel oli valmis aitama.

Köögitiim

Köögitiimi ülesanne oli vastutada selle eest, et kõik inimesed saaksid 3 korda päevas süüa. Päev enne matkale asumist oli vaja neil käia poes ning ettenähtud eelarvega osta matkaks kõik vajalik ja seda kogu meeskonnale.

Neil tuli arvestada osalejate allergiatega, talumatustega ning eridieetidega. Aega oli vähe, sest juba järgmisel hommikul asuti teele ning tarvis oli ka esimesed söögid juba hommikuks valmis teha.

Köögitiim koostas menüü. Menüüd koostades pidid nad arvesse võtma toiduainete hinda ja kaalu. Mida kergem toit, seda kergem tassida.

Köögitiim oli see, kes hommikul valmistas hommikusööki. Nemad olid esimesena üleval ning läksid viimasena magama, sest peale õhtusööki oli ka tarvis koristada.

Iga päev kui jõudsimme matkapaika, hakkas köögitiim tegelema õhtusöögiga.

Köögitiim suutis hästi arvestada kogu meeskonnaga ning toidu kogustega. Puudu ei jäänud sööki. Lisaks toiduainetele hankisid nad poest ka energiat andvaid batoone ja 3in1 kohvisid.

Toiduaineid tassis kogu meeskond.. Iga osaleja kandis mõnda toiduainet oma matkakotis, vastavalt tema võimekusele. Potid, pannid ning teised nõud saadeti mägedesse koos hobustega.

Varustuse tiim

Varustuse tiim vastutas selle eest, et kogu vajalik varustus oleks kaasas. Vastutus oli suur, sest kui midagi jäi maha, ei olnud enam midagi teha ning kogu meeskond kannatas selle tõttu.

Õhtul enne matkahommikut pani tiim kokku kõik varustuse. Suuresti tehti koostööd ka köögitiimiga, sest köögitiim andis varustuse tiimile teada vajalikud asjad, mida on vaja kaasa võtta, näiteks potid, pannid ja muud nõud söögitegemiseks.

Samuti oli varustuse tiimi ülesanne välja uurida kõik puuduolevad asjad, mida osalejatel oli vaja, näiteks magamiskotid, madratsid, matkakotid ja muu. Varustuse tiim pani need kirja ning otsis neile need välja.

Tiimi vastutuseks oli ka telkide kokkupanek ja lahti võtmine. Instruktor tegi neile enne matka koolituse, kuidas õigesti telkidega toimida.

Matkapaika jõudes pani tiim telgid üles ning hommikul pakkis ka tagasi kokku.

Samuti vastutas tiim ka köögivarustuse eest. Söögitegemisel küll kasutas neid köögitiim aga varustuse tiim oli vastutav selle eest, et midagi maha ei jääks või katki ei läheks.

Teejuhtide tiim

Üheks vastutuselaks oli teejuhtimine. See tiim pidi selgeks õppima kaardilugemise ning viima end kurssi kogu matka teekonnaga.

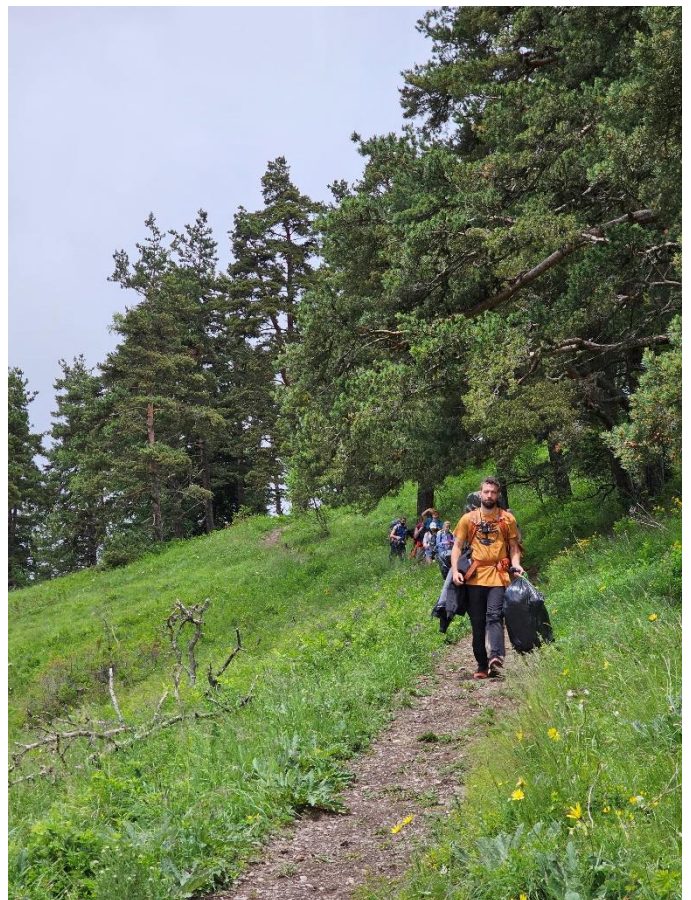
Enne matka valisid just nemad välja raja, mida mööda me lähme. Rada valides pidid nad arvestama kogu meeskonnaga.

Teejuhtide tiim pidi jagunema kolmeks, et kogu matka vältel oleks keegi eesotsas, keskel ning rivi lõpus. Nemad vastutasid selle eest, et keegi ei jääks maha ega ära ei kaoks.

Samuti pidid nemad olema kogu matka aeg teadlikud kus me täpselt assume ning kui palju on veel minna. Nemad valisid ka puhkepausideks kohti, et juua vett ja süüa ära üks energiabatoonike.

Vajadusel aitasid nad tassida matkakotte.

Omavahel oli suhtluses kolmeks jagunenud tiim läbi raadiosaatjate. Nii said nad teada anda kui on vaja hoogu maha võtta või tempot tõsta.

Tegevuste tiim

Selle tiimi ülesandeks oli vastutada selle eest, et meeskond saaks lõbusalt aega veeta peale pikka matka.

Meeskond mõtles õhtuks välja erinevaid mängu, nii tantsulisi kui ka sõnamänge. Samuti olid nad ettevalmistanud hommikuteks erinevaid mängu, mis aitasid päevale alguse anda.

Tegevused aitasid osalejatel lähedasemaks saada ning andsid võimaluse ühiselt tore dat aega veeta.

Nende vastutuseks oli kaasata kogu meeskond mängudes ja tegevustesse.

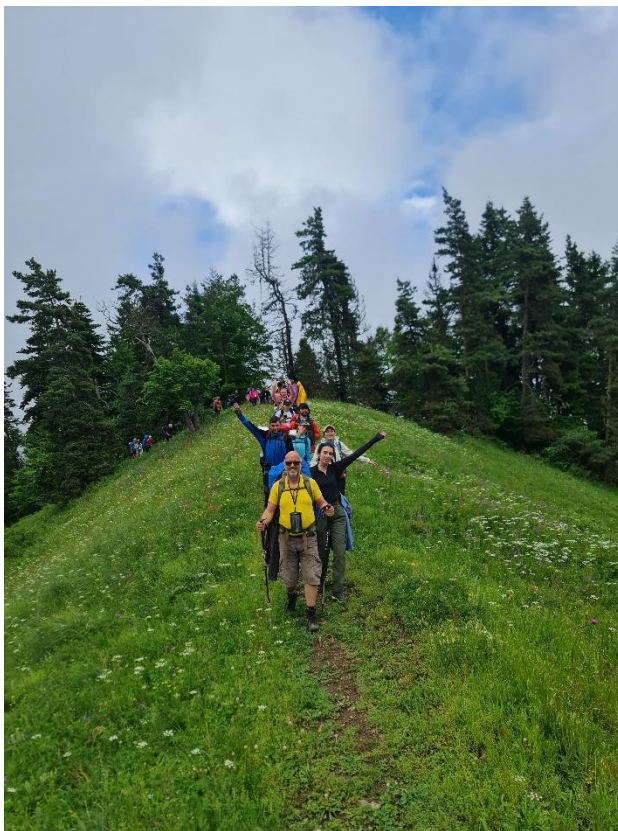
Seiklusõpe Borjomi rahvusparkis

Matkasime kokku 4 päeva. Veetsime mägedes 3 ööd.

Nende nelja päeva jooksul sai tiimist üks lähedane seltskond. Ühiselt matkati 4 päeva. Kõik lootsid kõigi peale ning keegi ei tahtnud kedagi alt vedada.

Kõik osalejad teadsid oma vastutusala ning said ülesannetega hakkama. Palju oli üksteise abistamist ja märkamist, mida võib-olla igapäevaselt n.ö linnapildis ei näe.

Paljude osalejate jaoks oli matkamine mägedes eneseületus ning kõigi jaoks oli see raske.

Tegevused peale matka

Peale matka saime teekonnale palju tagasi mõelda. Eneserefleksiooni saime soovi korral jagada gruppides. Samuti saime üksteiselt küsimusi küsida ning kuulda teiste tundeid ja emotsioone seoses matkaga.

Rääkisime ka suurimatest väljakutsetest ja jagasime keerulisemaid hetki. Meil oli võimalus kõik koos ühiselt tagasi vaadata rasketele hetkedele.

Arutasime mida uut oleme õppinud ning kuidas seda saame ka oma töös rakendada.

Uued tutvused

Kuna osalejad olid eririikidest ja töötasid mingil määral erinevate sihtgruppidega, siis oli üksteiselt palju õppida. Oli põnev ning arendav viia end kurssi ka teistes riikides toimuvaga ning mõista nende lähenemist noorsootöös.

Osalejate vahel arenes suhtlus kiiresti, sest kõik jagati segagruppidesse. Suhtlus toimus inglise keeles. Palju oli olukordi, kus ei saanud keegi olla oma riigist pärit inimestega ühes tiimis. Ettevalmistuses matkaks tegime palju mängu, kus grupid jaotati segamini. See tegi kindlasti asja põnevamaks ning aitas hoogsalt kaasa tutvumisele.

Projekti lõpuks ei olnud enam kindlaid seltskondi vaid oli üks suur seltskond, kus kõik teadsid kõiki. Kuna ühiselt oli läbitud suur eneseületus ja väljakutse, siis oli millest rääkida.

Ka peale matka veetsid osalejad omavahel vaba aega. Õhtuti käidi kambaga jalutamas või istuti hotelli terrassil. Peamiselt siiski muljetati matkast.

Koostöö

Projekti viimastel päevadel tegime kogu kambaga ajurünnaku. Mõtlesime uusi projekte ning jagasime ideid, mida võiks järgmiseks ette võtta. Kõigi ideed olid põnevad.

Projektis osalemine andis meile hea võimaluse luua rahvusvahelisi suhteid oma eriaala inimestega. Me jagasime valdkondlike oskusi ning teadmisi.

Kuidas rakendame seda kõike oma töös?

Projektis osalemine aitab meil kindlasti teha oma tööd kvaliteetsemaks. Me oleme õppinud kasutama uusi meetmeid ning näinud kuidas need toimivad.

Oleme pannud kirja mõned punktid, mida kindlasti rakendame oma töös:

- Julgen anda vastutust

Vastutuse andmine ei ole kerge. Oma töös ei saa me kunagi anda täielikku vastutust noortele, kellega töötame, vaid jagada nendega vastutust ning anda neile mõista, et neile määratud osa tööst on oluline ja me sõltume kogu meeskonnaga sellest, et kõik oma ülesanded täidaksid. Andes noortele vastutuse, anname neile vastutustunde, ettevõtlikkuse ja probleemide lahendamise oskuse.

- Veedan rohkem aega noortega looduses

Noortega looduses aja veetmise eesmärgiks saab näha ja märgata meie ümbrust. Projektis osaledes oli seda mugav teha, sest meil ei olnud internetti ega elektrit. Mägedes matkates mõistsime seda, kui palju võtab meie tähelepanust ära mobiiltelefon või üldse näiteks sotsiaalmeedia. Sotsiaalmeediata olles tekib alguses ärevus ning mõtted, et mis saab nüüd kui keegi mind kätte ei saa. Hiljem tekib hirm taas sotsiaalmeediasse naasmise ees, sest ilma selleta oli kõik palju rahulikum ning me õppisime märkama olulist enda ümber. Täpselt sellised olid meie mõtted peale matka.

Me soovime ka noortele anda võimalust rohkem märgata kõike muud peale telefoni. Seetõttu oleme võtnud plaani rakendada rohkem õues- ja seiklusõpet.

- Enesereflekteerimine

Plaanime kasutada rohkem enesereflekteerimist ka meie noorte seas. Projektis osaledes saime seda palju teha. Eneserefleksioon aitab teadvustada enda käitumist ja tundeid.

Tihti võib juhtuda, et peale mõnda sündmust, üritust või tegevust jäävad meie noortesse emotsioonid ja tunded ning me ei tegele nende tunnetega. Me lihtsalt liigume järgmise asja juurde. Edaspidi kasutame rohkem eneserefleksiooni meie noorte seas, et nad saaksid analüüsida erinevaid tundeid, mida erinevad tegevused neis tekitavad.

- Personaalsed eesmärgid

Personaalsed eesmärgid hoiavad meid motiveerituna. Loomulikult on ühiselt seatud eesmärgid need, mis hoiavad meeskonda tugevana aga oluline roll on siiski ka personaalsetel eesmärkidel, millele hiljem eneserefleksioonis tagasi vaadata.

Kavatseme ka noortele selgitada personaalsete eesmärkide olulisust ning sisu üldiselt. Personalsed eesmärgid võivad olla midagi väga väikest ja kergesti tehtavat teiste jaoks, aga eesmärgi seadja jaoks tohutu edasisamm.

Projektis saime ka seada endale personaalsed eesmärgid. Täpsemalt need eesmärgid, mida mina, isiklikult tahan sellest projektist saada enda jaoks.

Oma töös saame rakendada samuti personaalsete eesmärkide seadmist. Sellega hoiame noortel sihi silme ees ja motivatsiooni kõrgel.

Kokkuvõte

Projektis osalemine andis meile palju juurde. Peamiselt arendamise oskusi ja teadmisi, mida saame rakendada oma töös noortega.

Me saime palju uusi häid tutvusi ning võib ka öelda, et saime mõned uued sõbrad, kellega toimub suhtlus ka veel täna. On arutatud uusi projekte ning on tekkinud nii mõnigi vahva idee.

Me saime osa vägevast matkast, mis kestis kokku 4 päeva. Matkale eelnes põnev ettevalmistus, kus õppisime kõike vajalikku, et mägedes hakkama saada. Ettevalmistuses korraldati meile ka mängu, mis arendasid tiimi koostööd ning omavahelist usaldust.

Meile anti vastutus, millest kellegil ei olnud pääsu. Me olime sunnitud leidma lahendusi olukordadele, milles end igapäevaselt ei leia. Tugevalt saime arendada oma probleemide lahendamise oskust ning leidlikkust. Ühiselt leiti lahendusi ning täideti ühiseid eesmärke.

Meie seatud personaalsed eesmärgid said arutatud ja jagatud, seda vaid soovi korral. Me mõistsime, et eesmärkide seadmine on oluline ning aitab kaasa edasi liikumisele.

Me tulime projektist välja targematena ning täna oleme valmis suunama oma uued teadmised ja oskused töösse noortega.

